

Motion till riksdagen 2025/26:1435

av **Markus Selin (S)**

Anonyma konton på sociala medier

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att begränsa eller helt förbjuda anonyma konton på sociala medier och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vårt samhälle bygger på öppenhet, förtroende och ansvar. Demokratin, liksom affärsvärlden och mellanmänniska relationer, vilar på tillit. Men tillit kräver ansvar. Den nya normen att gömma sig bakom anonymitet riskerar att underminera detta. När avsändaren är okänd ökar spridningen av desinformation, hot och hat – något som särskilt drabbar unga och utsatta.

Redan i Domarboken beskrivs hur Gideons lilla här lurar en övermäktig fiende med facklor och illusioner. På samma sätt används i dag sociala medier för att skapa falska bilder av opinion och misstro, genom deepfakes, trollfabriker och anonyma konton.

Flera länder agerar. I Spanien har exempelvis premiärministern öppet förespråkat avskaffandet av anonymiteten för att stärka demokratin. I Israel har plattformar hållits ansvariga under valrörelser. I Brasilien har plattformar förbjudits och lagkrav diskuteras kring identitetsverifiering för att minska falska nyheter och trollkonton. Syftet är inte censur utan att återställa ansvar i det demokratiska samtalet.

Enkelt uttryckt bygger kommunikation på tre fundamentala delar: avsändare, mottagare och budskap. När avsändaren är dold förloras möjligheten till ansvarsutkrävande och debatten förvrids. Anonyma konton skapar illusioner av massrörelser men är ofta botar, drivs av förtäckta avsikter eller organiserad påverkan.

Samtidigt måste yttrandefrihet och källskydd värnas. Därför bör inte anonymitet förbjudas helt. I stället kan användare registreras mot verifierad identitet, till exempel med e-legitimation, medan pseudonymer fortsatt är möjliga när det finns legitima skäl. Plattformarna vet då vem som står bakom, vilket möjliggör ansvar och vid behov rättslig prövning.

Regeringen bör därför se över hur anonyma konton kan begränsas eller fasas ut, med en balans mellan ansvar och frihet. Målet är att skydda demokratin och det offentliga samtalet – innan den fullkomligt reduceras till en gapig och anonym kakafoni.

Markus Selin (S)